

ЗДРАВЕЙТЕ, ФИЦЕ-ПРИЯТЕЛИ!

Добре дошли в света на ФИЦЕ-бюлетина. Първо ми се иска да споделя с вас това, че 2011 година е много специална за нашата организация – Сдружението за педагогическа и социална помощ за деца ФИЦЕ-България стана на 10 години!

Някои от вас си спомнят първата среща за представяне на ФИЦЕ-Интернационал в България, която се проведе през януари 2001 г. в Софийския университет “Св. Климент Охридски” с основен презентатор и водещ на дискусията Тео Бинендейк (Холандия) – тогавашен Президент на ФИЦЕ-Интер. Тогава говорихме за обединение на знания, опит и влияние върху политики на работещите в системата за грижа за деца на национално и международно ниво, без значение дали те работят в домове за деца, училища, университети или държавни институции, в името на подобряването на качеството на живота на българските деца.

През месец февруари 2001 г. получих уникалната поръка да представя желанието на присъстващите на януарската среща пред Федеративния съвет на ФИЦЕ-Интер, който се провеждаше в Троген, Швейцария, България също да се присъедини към семейството на ФИЦЕ-страните. Бяхме приети като 35-тата страна-членка.

През месец март 2001 г. в хотел Берлин проведохме Първото учредително общо събрание на СПСПД ФИЦЕ-България в присъствието на 35 учредители – физически лица и 3 юридически: фондации. На 1 май 2001 г. Сдружението бе регистрирано в Софийски градски съд. И така до днес...

Скъпи приятели, представих ви малко история, която само схематично да ви припомни пътя на нашата организация. Детайлите, спомените, енергията и емоцията от тези години ще ви представим в специалния юбилеен

брой на бюлетина. На 1 декември 2011 г. ще отпразнуваме заедно официално нашия юбилей. Как ще се случи това? – помислете всички вие – съмишлениците и членовете на организацията. Ще се радваме до края на месец септември да ни изпращате вашите идеи и препоръки за нашия общ празник. От сега нека си кажем: **Честит юбилей!**

Скъпи колеги, този брой на ФИЦЕ-бюлетина е посветен на теми, които ни вълнуват през последните месеци, като водеща се очертава темата за детето като неразделна част от семейството - тема, доста обсъждана през годините, и все още неизяснена. Ще разгледаме тютюнопроизводството и тютюнопушенето от гледна точка на правата на човека и равнопоставеността на половете, ще се запознаем с новосъздадената Българска линия за онлайн безопасност 124 123 и интересни събития.

Обърнете внимание на информацията в този брой, подготвена от Наталия Христова-Михайлова, и отнасяща се до представянето на **Образователен център „ТРЕЙС“** (към ФИЦЕ-България) и възможностите за обучения, квалификации и получаване на сертификат или удостоверение за част от професиите сътрудник социални дейности или помощник-възпитател.

Постарали сме се да отразим за вас последните новини и актуална информация, свързана с живота на нашата международна организация ФИЦЕ-Интернационал.

От името на Управителния съвет ви поздравявам с юбилея и ви пожелавам весело лято (помислете как ще организирате свободното време на децата)!

Дашенка Ташкова
Председател на УС на ФИЦЕ-България
и Президент на ФИЦЕ-Интернационал

Конференция на SOS-Киндердорф Интернационал и партньори през април

През месец април в Прага се проведе конференция, организирана от Международната организация SOS-Киндердорф Интернационал с подкрепата на 11 партньорски организации, между които и ФИЦЕ-Интернационал, на тема "Качеството на алтернативната грижа". На конференцията присъстваха представители на повече от 40 страни не само от SOS, но и от други организации за грижа за деца. В продължение на три дни беше представен интересен световен опит в областта на работата с деца, но особено впечатляващи бяха резултатите от паралелно провеждания международен младежки конгрес, които могат да бъдат представени в едно изречение: посланието на младите хора към специалистите е: Чувайте ни, говорете с нас, НИЕ СЪЩО МОЖЕМ ДА ВИ ПОМОГНЕМ.

На конференцията г-жа Дашенка Ташкова представляваше ФИЦЕ-Интер като негов президент, но в същото време направи полезни контакти и обмени идеи за нови проекти за България с партньори от други страни.

Федеративен съвет на ФИЦЕ-Интер в Прага

След конференцията на SOS през април се проведе работни срещи на повечето големи европейски и международни организации в конгресния център. В продължение на два дни ФИЦЕ-Интернационал работи по организационни и политически въпроси в рамките на своя Федеративен съвет. На форума присъстваха колеги от: Израел, Испания, Германия, Румъния, Дания, Унгария, Чехия, България, Австрия, Люксембург, Сърбия, САЩ, Финландия, Нидерландия.

Проведе се общо събрание на ФИЦЕ-Европа и беше избрано изцяло ново ръководство на организацията: Шарел Шмит от Люксембург оглави новия седемчленен борд, в който бяха избрани членове от следните държави: Сърбия, Нидерландия, Испания, Австрия, Люксембург, Германия и Швейцария. Генерален секретар остава Герт Шеменау от Германия. Нови-

ят борд декларира, че ще подготви план за действие, който ще включва засилено европейско сътрудничество с други организации и подкрепа на нови страни-членки.

ФИЦЕ-Интернационал избра нови вицепрезиденти: проф. д-р Емануел Групер от Израел с функция – отговарящ за работата на ФИЦЕ в Средния Изток и Азия; Гилям Компте от Испания – изпълняващ политиката на ФИЦЕ за Латинска Америка; проф. д-р Сорен Хекструп от Дания – отговарящ за издателската дейност на организацията; д-р Шарел Шмит като президент на ФИЦЕ-Европа и предложение за нов генерален секретар д-р Бетина Терп – Австрия. Касиер на организацията остава Ролф Видмер от Швейцария. Това е най-младият борд в историята на международната организация от 1948 г. досега.

Юбилей

Тази година неправителствените организации, Институтът за социални дейности и практики и Фондацията “Помощ за благотворителността в България”, също като ФИЦЕ-България, имат юбилей. ИСДП навършва 10, а ФПББ – 15 години. За изминалите години и двете организации са доказали своето важно и значимо място в НПО сектора: ИСДП - като организация, доставчик на услуги за деца, а ФПББ - като организатор на благотворителни кампании и финансиране на малки грандове за домове и НПО.

ZASAP (Международна асоциация на доставчиците на социални услуги за хора с увреждания) навърши 15 години. Юбилеят бе специално отбелязан на Шестия национален форум “Повече и по-добри социални услуги за по-добър живот” на Националния алианс за социална отговорност (НАСО) в Златни пясъци. Генералният секретар на международната организация Люк Зелдерло (работещ от години и като експерт по български проекти) се включи активно в конференцията и общото събрание на НАСО.

Форумът на НАСО се проведе в началото на юни в Златни пясъци. Присъстваха представители на организации - членове на асоциацията, от цяла България. Ключови фигури от страна на правителството - зам.-министърът Валентина Симеонова (МТСП), председателят на ДАЗД – г-жа Надя Шабани, изпълнителният директор на АСП – г-н Ивайло Иванов, председателят на Сдружението на българските общини – г-жа Гинка Чавдарова, кметът на община Варна – г-н Кирил Йорданов и др., представиха визията на правителството за подобряване качеството на социалните услуги за деца и възрастни с увреждания или със социални проблеми и за преодоляване на съществуващите трудности в момента. На третия ден от форума бе проведено отчетно събрание. Докладът и представеният план за действие бяха приети.

Общо събрание на Националната мрежа за децата

На 24 и 25 юни 2011 г. в Златни пясъци се проведе годишното отчетно-изборно общо събрание на НМД. Присъстваха около 180 представители на 56 организации, членове на мрежата. ФИЦЕ-България бе представявано от Дашенка Ташкова и Звездица Пенева. От страна на финансиращите организации присъства Диана Вакарелска – изпълнителен директор на УНИЦЕФ в България. Държавните институции - МОМН и МТСП, също имаха свои представители.

На форума изпълнителният директор Георги Богданов представи доклад за дейността на НМД през 2010 г.; външни оценители запознаха аудиторията с поръчаната от УНИЦЕФ и ОАК оценка за работата на секретариата и изпълнението на целите по основните структурни проекти на НМД; в четирите тематични работни групи - **здравеопазване, образование, правосъдие и семейство**, бяха обсъдени добри практики и определени приоритетите до следващото общо събрание. Новото в ТРГ бе новата позиция на председателите на ТРГ – по-активна в организирането на работата на членовете на групата с подкрепа на секретариата, а не в обратния вариант, както беше досега.

Интересна форма на работа бяха т.нар. „Темни за научаване“. В съответните работни групи бяха представени добри практики на членовете на мрежата.

Общото събрание приключи с избор на нов управителен съвет. Той е в седемчленен състав. Нов орган в управлението на мрежата, който беше гласуван с изменение в устава, бе: Контролен съвет.

Интересна дискусия беше проведена по горещата тема: нов Закон за детето, работен вариант на който бе представен в средата на месец юли 2011 г. от МТСП, АСП и ДАЗД. Членовете на мрежата се обединиха около идеята, че има основни различия в мнението на институциите и НПО сектора още във философията на предложения закон. Един от вариантите, който предложиха членовете на НМД преди една година, се основаваше на гледната точка, че детето не може да бъде разглеждано отделно от неговото семейство и философията на закона трябва да отговаря на въпроса: Как детето да бъде отглеждано в семейство, или мерки за подкрепа на семейството с възможните интегрирани социални услуги, за да бъде осигурена неговата стабилност. В този дух бе и предложението да се изчистят съдържателно административните структури АСП (да се занимава със социално подпомагане), а ДАЗД да бъде комисия с чисто методически функции. Ролята пък на независим мониториращ орган бе отредена на специален Комитет към Народното събрание. За съжаление въпреки прогресивното звучене на предложението понастоящем закон, той е кон-

центриран не върху подкрепата на семейството, а по-скоро върху неговата санкция.

Членовете на мрежата се обединиха около мнението, че участващите в работната група по закона представители от НПО сектора (вкл. ФИЦЕ-България) ще изразят своето несъгласие с основните принципи на предложения вариант и ще потърсят възможности да убедят правителството да приеме съветите на практиците.

Дашенка Ташкова отбеляза друг много сериозен проблем в комуникацията по закона, довел до "отдалечаване" на позициите на НПО и държавата – липса изцяло на съвместен процес на мислене и подготовка на закона (проведени бяха за една година две срещи на работната група, като между тях имаше период от една година) и неефективност да бъдат обсъждани сега текстове и детайли, ако не е съгласувана философията на закона в процеса на работата на юристите.

Последна работна среща по проект „EVAS – Train – практически ориентирана учебна програма за професионалисти, работещи в специализирани институции за деца“ в София

На 20 юни 2011 г. ФИЦЕ-България стана домакин на последната среща по проект NEVAS – Train – практически ориентирана учебна програма за професионалисти, работещи в специализирани институции за деца“, в рамките на който трябваше да бъде създадена българската версия на въпросниците за оценка на работата по случай – част от системата за оценка на качеството EVAS. По този повод в София пристигнаха колеги от Люксембург и Германия, между които и директорът на Институт за детска и младежка помощ, Майнц (Institut fuer Kinder- und Jugendhilfe, Mainz) професор Михаел Маскенер, както и деканът на Факултета по социални науки на Висшето католическо училище, Майнц (Katholische Hochschule) – Томас Хермсен.

Подчертано бе и много активното и базисно участие на г-жа Силвия Върбанова с подкрепата на Факултета по педагогика на Софийския университет "Св. Климент Охридски".

По време на срещата беше поднесена интересна и изненадваща за нас - от България, информация, че тенденцията в Европа в момента е да се прецизира много сериозно приемната грижа, като се обърне внимание на развитието на малки резидентни групи, в които се използват системи за развиване на социални умения и се осигурява достъп до интегрирани социални услуги, но престоят на децата е много кратък. В представянето на тези тенденции бе подчертано, че при всички случаи трябва да се работи интензивно за подкрепа и развиване на ресурсите на биологичните семейства.

Г-жа Ташкова и г-н Маскенер споделиха общата идея за реализиране

на мащабен проект, обхващаш всички страни-членки на ЕС и свързан с процесите на промяна и развитие на системите за грижа за деца.

Г-жа Ташкова бе поканена от ДАЗД да представи ЕВАС като система пред държавни институции и НПО в рамките на Националния съвет за закрила на детето.

Приключи мандатът на заместник-посланик Мартайн Елхерсма в България

Мартайн Елхерсма (Посолство на Кралство Нидерландия в София), много известен като силно подкрепящ развитието на гражданското общество в България, ще продължи своята дипломатическа работа като консул в Истанбул – Турция.

Преди четири години г-н Елхерсма започна работа по време на мандата на посланик Вилям ван Ее и продължи при настоящия посланик Карен ван Кестерен. Това бе времето на силната и категорична подкрепа на процесите на деинституционализация и подобряване качеството на живот на българските деца в риск и особено тези, настанени в специализирани институции. По време на случая с филма за Дома за деца с увреждания в с. Могилино, Русенско, благодарение на неговата спешна намеса бяха предприети мерки и осигурени средства, чрез специално решение на холандския парламент, не само за закриването на дома и извеждането на децата от Могилино, но и за обучението на повече от 400 специалисти, работещи в специализираните институции за деца.

Мартайн Елхерсма и неговият български екип направиха възможно осъществяването на исторически промени в областта на грижата за деца. Повече за Мартайн Елхерсма четете в специалното интервю, дадено от него за читателите на ФИЦЕ-бюлетина в навечерието на неговото заминаване.

ФИЦЕ-България ще продължи да разчита на неговите мъдри съвети и след приключването на мандата му.

Новини от социалната сфера

- В ДАЗД и социалното министерство тече усилена работа.

Подготвя се нов закон за детето, който ще се нарича **Закон за детето и семейството**. Създадена е работна комисия с активното участие на неправителствените организации, между които е и ФИЦЕ-България.

Подробености от кухнята: още в заглавието новият закон акцентира на подкрепата на семейството и това, че детето е неразделна част от семейната система. Целта на всички участници е новият Закон да не бъде само закон за закрила, а закон ориентиран към всички деца и семейства, като се набляга сериозно на превенцията. Това ще улесни работата с биоло-

гичните семейства и ще наложи като задължително осъществяването на подкрепа на семейството и детето с оглед на предотвратяване отделянето му от семейната среда. Ние от ФИЦЕ- България с ентузиазъм учаваме в работната група водени от убеждението, че превантивните мерки и подкрепата на детето и семейството в подходящ момент са многократно по-ефективни.

В готвения нов закон са предвидени редица функционални и организационни промени. Предвижда се Държавната агенция за закрила на детето да заработи като Комисията по правата на детето - за координация на политики, мониторинг и контрол по правата на детето към Министерски съвет. Отделите „Закрила на детето“, които сега функционират към Агенцията за социално подпомагане, от 2013 г. се планира да преминат на общинско подчинение като Отдел „Детето и семейството“. До края на годината законът трябва да бъде приет.

- Министерството на правосъдието предвижда големи промени, които ще засегнат **детското и младежко правосъдие**.

Сега в България успоредно действат два закона – Закон за закрила на детето (ЗЗД) и Закон за борба срещу противосоциалните прояви на малолетни и непълнолетни (ЗБППМН), без да е ясно кой от тях е с приоритет в случаите, когато има дете в конфликт със закона, но то не е наказателно отговорно. От 2004 г. всички международни и национални наблюдатели категорично и единодушно настояват за отмяна на ЗБППМН. Мнението на експертите е, че това ще позволи на системата за наказателно правосъдие и системата за закрила на детето да се срещнат и да започнат да се развиват.

Една от целите на готвените промени е да се създаде система за младежко правосъдие, която да има ясни функции, роли и взаимодействие с всички заинтересовани страни. Предвижда се ЗБППМН да бъде заменен от нов, модерен закон, който да осигури връзката със системата за закрила на детето, да премахне санкционния подход към малолетните деца, да осигури реална защита на децата, жертви на престъпления и свидетели в наказателен процес (включая специализирането на специалисти от цялата правосъдна система - специализирани съдии, прокурори и следователи, които да са допълнително и специално обучени по проблемите на младежката и детската престъпност). Акцент в работата ще бъде както работата с децата, така и с техните родители и близки. Новите промени ще рефлексират и върху функционирането на СПИ-тата в България.

- **Национална мрежа за децата**, мрежа на водещи НПО, работещи в сферата на децата и семействата, има нов Управителен съвет.

Новите членове УС на НМД са: М. Николова (Фондация „Карин дом“), д-р Р. Стаменкова (Българска асоциация по семейно планиране и сексуал-